

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Anisim Ruslan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe:

*Anisim Ruslan XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.07.2019 – 27.09.2019;

Instanța de apel: 17.10.2019 – 04.12.2019;

Instanța de recurs: 05.05.2020 – 27.05.2020.

Asupra recursului ordinar declarat de inculpatul Anisim Ruslan Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 septembrie 2019, s-a dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Anisim Ruslan în baza art. 291 Cod penal, din motiv că fapta constituie o contravenție.

Anisim Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod contravențional și stabilită pedeapsa cu amendă, în mărime de 60 (șaizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei (trei mii) lei, cu privarea de dreptul de deținere, port și folosire a armei pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a dispus predarea, până la executarea pedepsei complementare, armei de model „CZ 452 ZKM SCOUT” cu nr. XXXXX cu calibrul 22LR, serviciului abilitat al Inspectoratului General de Poliție.

2. Instanța de fond a stabilit că Anisim Ruslan, fiind titularul permisului de armă XXXXX eliberat la 04.02.2015, deținând în baza acestuia arma de foc de model „CZ 452 2E” cu seria și numărul XXXXX, cu calibrul 22LR, aproximativ la finele anului 2018 – începutul anului 2019, aflându-se pe ambarcațiunea fluvială, staționată pe malul râului Nistru, în regiunea parcului „Nistrean” din or. Vadul lui Vodă din mun. Chișinău, i-a

transmis în stăpânire lui Combereanov Nicolae, arma de foc de model „CZ 452 2E” cu seria și numărul XXXXX și, ca urmare, ultimul a purtat și a păstrat ilegal arma de foc menționată, cât și a comis acțiuni de huliganism agravat cu aplicarea acestei arme.

În aceste circumstanțe, lui Anisim Ruslan **i s-a incriminat** faptul că, prin acțiunile sale intenționate a încălcat cerințele stipulate în alin. (8) art. 4, alin. (4) art. 5, alin. (1), (2) art. 14 din Legea nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care obligă titularul dreptului de deținere și, după caz, de port și de folosire a armelor letale supuse autorizării *„de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate”*, *„armele deținute de persoanele fizice ... trebuie păstrate la domiciliul... în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel, încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate”*, iar transferul armei de către proprietar în alt spațiu decât cel menționat în documente se face *„numai cu acordul în scris al poliției, în conformitate cu procedura stabilită...”*, în același timp fiind interzisă *„transmiterea armei și a munițiilor supuse autorizării către o persoană care nu este autorizată în modul stabilit, cu excepția cazurilor... prevăzute de lege”*.

Aceste acțiuni ale lui Anisim Ruslan **au fost calificate, de acuzarea de stat**, în baza prevederilor art. 291 Cod penal – *păstrarea neglijentă a armelor de foc, adică păstrarea neglijentă a armelor de foc, precum și transmiterea acestora altor persoane.*

2.1. Instanța a ajuns la această concluzie reieșind din faptul că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la păstrarea și transmiterea în condiții de legalitate a armelor de foc și a munițiilor, iar obiectul material al infracțiunii examinate îl reprezintă: 1) munițiile; 2) armele de foc.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 291 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiune. Modalitățile normative cu caracter alternativ ale acțiunii prejudiciabile în cauză sunt: a) păstrarea armelor de foc sau a munițiilor; b) transmiterea armelor de foc sau a munițiilor altor persoane.

Transmiterea armelor de foc sau a munițiilor altor persoane reprezintă trecerea în stăpânirea altei persoane a numitelor entități, prin vânzare, schimb, donare, dare cu împrumut, dare în contul unei datorii etc..

Sub aspectul laturii subiective a infracțiunii prevăzute la art. 291 Cod penal, fapta se caracterizează prin imprudență exprimată în neglijență sau prin intenție directă (în prezența modalității de transmitere a armelor de foc sau a munițiilor).

Motivul infracțiunii în cauză constă în principal, în superficialitatea manifestată de făptuitor în raport cu respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în Legea privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă. De asemenea, în cazul transmiterii armelor de foc sau a munițiilor, motivele infracțiunii se pot exprima în: interesul material; teribilism; năzuința de a înlesni săvârșirea unei alte infracțiuni etc..

Subiect al infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Art. 360 alin. (2) Cod contravențional stabilește răspunderea pentru încălcarea modului de înstrăinare a armelor letale sau neletale supuse autorizării și/sau a munițiilor aferente sau transmiterea acestora unei persoane neautorizate în modul stabilit de legislația în vigoare, iar art. 361 alin. (1) Cod contravențional stabilește răspunderea pentru încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Ipoteza de transmitere a armelor de foc sau a munițiilor altor persoane în versiunea art. 291 Cod penal este aplicabil numai atunci, când nu se atestă incidența prevederii de la art. 360 alin. (2) din Codul contravențional.

Dacă făptuitorul transmite armele de foc și munițiile aferente către o persoană care nu are permis de procurare a armelor și a munițiilor aferente, cele comise trebuie încadrate potrivit art. 360 alin. (2) Cod contravențional. Per *a contrario*, transmiterea obiectelor nominalizate către o persoană care deține permis de procurare a armelor și a munițiilor aferente trebuie calificată conform art. 291 Cod penal.

Deci, fapta comisă de inculpat cade sub incidența a două acte legislative cu aceeași forță juridică, iar în conformitate cu principiul de drept „*in dubio mitius*” sau „*semper in dubiis benigniora praeferenda sunt*” și a conflictului de lege, se va lua în vedere soluția cea mai favorabilă.

Afirmația apărării că inculpatul că nu era în drept să meargă cu arma în transport public, nu poate fi reținut pentru absolvirea acestuia de răspundere, ultimul având obligația de a anunța organele abilitate în vederea predării armei spre păstrare până la apariția posibilității ultimului de a o lua și deține conform legii.

Sanțiunea normei prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod contravențional, prevede amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

La caz, o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 60 unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere, port și folosire a armei pe un termen de 5 (cinci) ani, ar fi una echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului și poziția procesuală de recunoaștere a circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Potrivit prevederilor art. 162 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite. Respectiv, arma de model „CZ 452 ZKM SCOUT” cu nr. XXXXX cu calibrul 22LR va fi predată subdiviziunii corespunzătoare a Ministerului Afacerilor Interne.

3. Nefiind de acord cu sentința, apel a declarat procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana, Diana Vatavu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Anisim Ruslan să fie recunoscut culpabil pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 291 Cod penal și condamnat la amendă în mărime de 800 unități convenționale.

În motivarea cererii de apel, s-a invocat că instanța incorect a apreciat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, în cazul de față o reprezintă păstrarea neglijentă a armelor de foc, manifestată prin acțiunea de transmitere a armei de foc de către inculpat altei persoane, acțiune care este ilegală deoarece ca deținător de armă Anisim Ruslan a încălcat unele reguli fixate în Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

În acest sens Anisim Ruslan deținând arma de foc menționată legal era obligat de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate, trebuia să păstreze arma de foc păstrate la domiciliul...în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, acțiuni care urma să asigure integritatea armei de foc.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului se exprimă prin neglijența de păstrare a armei de foc, manifestată prin transmiterea acesteia altei persoane.

Motivul infracțiunii comise de către inculpat constă în superficialitatea manifestată de faptuitor în raport cu respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care în același timp interzice transmiterea armei de foc supusă autorizării către o persoană care nu este autorizată în modul stabilit.

Astfel, instanța eronat a concluzionat că fapta comisă de către Anisim Ruslan, nu a atins gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, încadrându-i-i acțiunile ilegale conform elementelor contravenției prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod contravențional, or fapta comisă de Anisim Ruslan întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, manifestate prin încălcarea cerințelor stipulate în alin. (8) art. 4, alin. (4) art. 5, alin. (1), (2) art. 14 din Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

De asemenea opinia instanței că este prezent conflictul de lege este eronată, deoarece legiuitorul expres a prevăzut în ambele acte legislative delimitarea distinctivă a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal și respectiv a elementelor contravenției prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019 a fost admis apelul, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care Anisim Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal și condamnat la amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30000 lei.

5. Pentru a hotărâ astfel, instanța a statuat că argumentele apelantului referitor la temeinicia învinuirii aduse lui Anisim Ruslan sunt fondate și că sentința a fost întocmită cu derogări de la rigorile art. 394 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, a constatat că: Anisim Ruslan, fiind titularul permisului de armă XXXXX eliberat la 04.02.2015, deținând în baza acestuia arma de foc de model „CZ 452 2E” cu seria și numărul XXXXX, cu calibru 22LR, aproximativ la finele anului 2018 – începutul anului 2019, aflându-se pe ambarcațiunea fluvială, staționată pe malul râului Nistru, în regiunea parcului „Nistrean” din or. Vadul lui Vodă din mun. Chișinău, i-a transmis în stăpânire lui Combereanov Nicolae, arma de foc de model „CZ 452 2E” cu seria și numărul XXXXX și, ca urmare, ultimul a purtat și a păstrat ilegal arma de foc menționată, cât și a comis acțiuni de huliganism agravat cu aplicarea acestei arme.

În aceste circumstanțe, Anisim Ruslan prin acțiunile sale intenționate a încălcat cerințele stipulate în alin. (8) art. 4, alin. (4) art. 5, alin. (1), (2) art. 14 din Legea nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care obligă titularul dreptului de deținere și, după caz, de port și de folosire a armelor letale supuse autorizării *„de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate”, „armele deținute de persoanele fizice ... trebuie*

păstrate la domiciliul... în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel, încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate”, iar transferul armei de către proprietar în alt spațiu decât cel menționat în documente se face „numai cu acordul în scris al poliției, în conformitate cu procedura stabilită...”, în același timp fiind interzisă „transmiterea armei și a munițiilor supuse autorizării către o persoană care nu este autorizată în modul stabilit, cu excepția cazurilor... prevăzute de lege”.

Aceste acțiuni ale lui Anisim Ruslan au fost calificate în baza prevederilor art. 291 Cod penal – *păstrarea neglijentă a armelor de foc, adică păstrarea neglijentă a armelor de foc, precum și transmiterea acestora altor persoane.*

Argumentele invocate de inculpat pe între procesul penal, inclusiv în instanța de apel, s-au apreciat ca fiind făcute în scopul exercitării libertății la autoincriminare, ele fiind combătute prin probele administrate de acuzare și cercetate, prin prisma principiul nemijlocirii și contradictorialității în instanța de apel, și anume:

- **declarațiile martorului Combereanov Nicolae** potrivit cărora într-un din zilele primăverii a. 2019, se odihnea, împreună cu inculpatul, pe vaporul lui din or. Vadul lui Vodă. Anisim Ruslan urma să plece în oraș, însă nu a putut porni motorul automobilului pentru că era defectat, astfel a decis să meargă cu transportul public. Inculpatul i-a comunicat că are o armă de foc de dimensiuni mici și l-a întrebat dacă are posibilitatea să o păstreze, că nu poate pleca cu ea prin transportul public. I-a răspuns afirmativ. Inculpatul a scos încărcătorul pentru muniții și i-a transmis arma. După ce l-a petrecut pe Anisim Ruslan, a încercat să pună arma în safeu, însă aceasta nu încăpea și a pus-o sub pat, or cabina este mereu încuiată și nimeni nu intră. Sub pat arma a păstrat-o undeva 2-3 luni. În această perioadă inculpatul se interesa de soarta armei. Din armă a efectuat o singură împușcătură și pe acest fapt au fost sesizate autoritățile. La documentarea încălcării comise a declarat cui aparține arma.

- **procesul-verbal de cercetare la fața locului** din 07.04.2019 cu tabelul fotografic anexat, potrivit căruia a fost supusă examinării ambarcațiunea fluvială, aflată pe malul drept al râului Nistru în regiunea parcului „Nistrean” din or. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, de unde în prezența lui Combereanov Nicolae a fost ridicat un obiect asemănător cu o armă și un tub de la cartuș (f.d. 10-14);

- **raportul de expertiză judiciară** nr. 34/12/1-R-1420 din 25.04.2019, potrivit căruia carabina de model „CZ 452 ZKM SCOUT” cu seria și numărul XXXXX se referă la categoria armelor de foc letale, cu lovitură circulară, cu țeavă lungă ghintuită de calibrul

22 LR, fiind în stare funcțională și utilă pentru trageri, iar tubul de cartuș este parte componentă a cartușului de calibru 22LR cu lovitură circulară, destinat pentru trageri din arme cu țeavă ghintuită de calibrul 22LR și a fost tras cu carabina de model „CZ 452 ZKM SCOUT” cu seria și numărul XXXXX (f.d. 16-23);

- informația parvenită de la Direcția Securitate Publică din cadrul IGP MAI cu nr. 34/8-846 din 22.05.2019, potrivit căreia arma de model „CZ 452 ZKM SCOUT” calibru 22LR cu nr. XXXXX aparține lui Anisim Ruslan în baza permisului XXXXX eliberat la 04.02.2015 (f.d. 29).

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 291 Codul penal o reprezintă păstrarea neglijentă a armelor de foc, manifestată prin acțiunea de transmitere a armei de foc de model „CZ 452 2E” cu seria și numărul XXXXX de către inculpat altei persoane (Combereanov Nicolae), acțiune care este ilegală deoarece ca deținător de armă Anisim Ruslan a încălcat unele reguli fixate în Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă. Inculpatul deținând legal arma de foc era obligat de a o păstra în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate, trebuia să păstreze arma de foc păstrate la domiciliul ... în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, acțiuni care urma să asigure integritatea armei de foc.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului se exprimă prin neglijența de păstrare a armei de foc, manifestată prin transmiterea acesteia altei persoane. Motivul infracțiunii comise de către inculpat constă în superficialitatea manifestată de făptuitor în raport cu respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care în același timp interzice transmiterea armei de foc supusă autorizării către o persoană care nu este autorizată în modul stabilit, ori conform declarațiilor date de către inculpat în ședința instanței de apel acesta menționează că își recunoaște vina parțial și nu trebuia să lase arma în stăpânire lui Combereanov Nicolae.

Astfel, instanța de fond eronat a concluzionat că fapta comisă de către Anisim Ruslan, nu a atins gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, deoarece doar când persoana încalcă alte reguli privind circulația armelor de foc persoana este atrasă la o răspundere contravențională, însă fapta comisă de inculpat întrunește doar elementele infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, manifestate prin încălcarea cerințelor stipulate în alin. (8)

art. 4, alin. (4) art. 5, alin. (1), (2) art. 14 din Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

Legiuitorul expres a prevăzut în Legea penală cât și Legea contravențională delimitarea distinctivă a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal și respective a elementelor contravenției prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod contravențional, din care motiv, argumentarea primei instanțe precum că atât Legea penală cât și Legea contravențională cade sub incidența a două acte legislative cu aceeași forță juridică, aplicând în speță legea favorabilă, este eronată, ori Anisim Ruslan nu a conștientizat, faptul că prin acțiunile ilegale comise de către el, pune în pericol atât viața persoanei căreia i-a transmis arma spre păstrare, cât și a altor persoane, deoarece Combereanov Nicolae, a efectuat o împușcătură din arma primită spre păstrare, fapt ce a dus la pornirea unei cauze penale pe faptul comiterii acțiunilor de huliganism, ceea ce demonstrează că s-au produs urmări prejudiciabile în rezultatul acțiunilor comise de către inculpat.

În aceeași ordine de idei, concluzia precum că încredințarea armei spre păstrarea acesteia nu echivalează cu o renunțare la posesiunea ei este neplauzibilă, or conform materialelor cauzei Anisim Ruslan a încălcat unele reguli fixate în Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

La individualizarea pedepsei, s-a dat eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, apreciindu-se că scopurile pedepsei penale vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu amendă, or a fost comisă o infracțiune ușoară, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar agrava pedeapsa și sunt prezente cele ce o atenuază: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare și căința sinceră.

Soarta corpului delict a fost soluționat în conformitate cu prevederile art. 162 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, fiind transmis subdiviziunii corespunzătoare a Ministerului Afacerilor Interne.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 16 martie 2020, a declarat recurs ordinar inculpatul solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia și casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019 și menținerea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 27 septembrie 2019.

În motivarea recursului s-a invocat că:

- termenul pentru declararea recursului a fost omis, din vina avocatului, or acesta a declarat fals că a depus o cerere de recurs și că decizia motivată i-a fost adusă la cunoștință la 11.03.2020;

- din materialele cauzei penale nu rezultă, iar în cadrul cercetării judecătorești acuzatorul de stat nu a probat prin probe concrete, convingătoare că fapta comisă întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la păstrarea și transmiterea în condiții de legalitate a armelor de foc și a munițiilor, iar obiectul material al infracțiunii examinate îl reprezintă: 1) munițiile; 2) armele de foc.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 291 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiune. Modalitățile normative cu caracter alternativ ale acțiunii prejudiciabile în cauză sunt: a) păstrarea armelor de foc sau a munițiilor; b) transmiterea armelor de foc sau a munițiilor altor persoane. Transmiterea armelor de foc sau a munițiilor altor persoane reprezintă trecerea în stăpânirea altei persoane a numitelor entități, prin vânzare, schimb, donare, dare cu împrumut, dare în contul unei datorii etc. Sub aspectul laturii subiective a infracțiunii prevăzute la art. 291 Cod penal, fapta se caracterizează prin imprudență exprimată în neglijență sau prin intenție directă (în prezența modalității de transmitere a armelor de foc sau a munițiilor).

Motivul infracțiunii în cauză constă în principal, în superficialitatea manifestată de făptuitor în raport cu respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în Legea privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă. De asemenea, în cazul transmiterii armelor de foc sau a munițiilor, motivele infracțiunii se pot exprima în: interesul material; teribilism; năzuința de a înlesni săvârșirea unei alte infracțiuni etc. Subiect al infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Art. 360 alin. (2) Cod contravențional stabilește răspunderea pentru încălcarea modului de înstrăinare a armelor letale sau neletale supuse autorizării și/sau a munițiilor aferente sau transmiterea acestora unei persoane neautorizate în modul stabilit de legislația în vigoare, iar art. 361 alin. (1) Cod contravențional stabilește răspunderea pentru încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune. În aceste condiții, în ipoteza de transmitere a armelor de foc sau a munițiilor altor persoane, art. 291 Cod penal este aplicabil numai atunci, când nu se atestă incidența prevederii de la art. 360 alin. (2) Cod contravențional.

De asemenea, simpla faptă de păstrare neglijentă a armei de foc și a munițiilor, precum și transmiterea acestora altor persoane, nu ating gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, or pentru un comportament similar este stabilită deja răspunderea contravențională.

Fapta comisă de inculpat cade sub incidența a două acte legislative cu aceeași forță juridică. În acord cu principiul de drept „*in dubio mitius*” sau „*semper in dubiis benigniora praeferenda sunt*”, în cazul existenței dubiilor asupra soluției care urmează a fi dată, se va lua în vedere soluția cea mai favorabilă, iar tragerea la răspundere contravențională a inculpatului este soluția cea mai favorabilă lui.

Linia de demarcație între infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal și contravenția reglementată de alin. (1) art. 361 Cod contravențional este foarte sensibilă, iar atunci când există careva îndoieli cu privire la calificarea corectă a acțiunilor făptuitorului, instanțele urmează a se ghida de principiul „*in dubio pro reo*”, adică să trateze toate îndoielile în favoarea făptuitorului, cu aplicarea legii mai blânde, în speță – a răspunderii contravenționale.

Conform art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Potrivit art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova.

Din aceste motive, instanța de apel urma să respingă apelul și să mențină sentința.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat, a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar, argumentând că acesta este inadmisibil, fiind depus cu încălcarea termenul legal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen*. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante

în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei*.

Potrivit practicii CtEDO s-a statuat că termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (hotărârea *Sutter versus Elveția*).

Recursul ordinar datează cu 16 martie 2020.

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia, dispozitivul deciziei fiind pronunțat, în prezența acestora, la 04 decembrie 2019, cu înștiințarea că decizia motivată va fi pronunțată la 06 ianuarie 2020. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 06 ianuarie 2020, pronunțarea integrală a hotărârii a fost a avut loc în lipsa lui Anisim Ruslan și a apărătorului acestuia, acestora fiindu-le expediată copia deciziei motivate la 10 ianuarie 2020 (f.d. 178).

Prin urmare, momentele expuse supra, certifică faptul că Anisim Ruslan începând cu 06 ianuarie 2020 se afla în cunoștință de cauză despre soluția adoptată de instanța de apel asupra apelului acuzatorului de stat și că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel nu a fost respectat de inculpat, el expirând la 06 februarie 2020.

Argumentele invocate de recurent în sensul existenței unor motive întemeiate ce a determinat întârzierea se apreciază ca fiind lipsite de suport legal și probator. Astfel, inculpatul a cunoscut că instanța va pronunța hotărârea integrală la 06 ianuarie 2020 și din această dată până la 11 martie 2020 (*data indicată de recurent precum că ar fi făcut cunoștință cu hotărârea*), nu a întreprins nici o măsură în vederea exercitării dreptului de recurs, cu toate că ultimul urma să se folosească cu bună-credință de drepturile lui procedural, având obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă, și la un interval rezonabil de timp, să se intereseze de soarta cauzei, în vederea respectării termenelor procedurale, ceea ce în speță a fost omis de recurent, iar această omitere nu poate fi interpretată în favoarea lui. Mai mult ca atât probe ce ar confirma că scrisoarea nr. 2049 din 10 ianuarie 2020 nu i-a fost expediată și nu a fost recepționată de adresat nu au fost administrate de recurent.

De asemenea, afirmația că omiterea termenului se datorează ducerii în eroare de către avocat nu poate fi apreciată ca plauzibilă, or recurentul nu a prezentat probe în

susținerea faptului că a sesizat autoritățile abilitate (la caz Coordonatorul Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat) despre o pretinsă violare a drepturilor sale și că cele invocate de el și-au găsit confirmare, existând o hotărâre în acest sens.

Prin urmare, se conchide că recursul ordinar nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că motivele care au determinat omiterea termenului de atac nu se constată, iar repunerea acestuia în termen, în condițiile expuse supra, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CoEDO – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (hotărârea *Ghinea versus Republica Moldova*). În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recursul ordinar al inculpatului or, potrivit practicii constante, instanța de judecată nici nu purcede la examinarea fondului unei cereri, deoarece soluția de respingere a cererii ca depusă peste termen sau inadmisibilă nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui drept exercitat în mod legal.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Anisim Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Anisim Ruslan XXXXX*, pe motiv că este depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 27 mai 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun